

Handläggare
Josabeth Sellin
Telefon: 08-50800814

Till
Förskolenämnden
2024-12-10

Utvärdering introduktionsförskolor

Redovisning av budgetuppdrag - Utvärdering av stadens introduktionsförskolor

Förvaltningens förslag till beslut

Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som redovisning av budgetuppdraget Utvärdering av stadens introduktionsförskolor.

Sammanfattning

I Stockholms stads budget 2024 gavs förskolenämnden uppdraget att i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en utvärdering av stadens introduktionsförskolor. Resultatet visar att Stockholms stads introduktionsförskolor har fokus på språkutveckling för föräldrar och barn, föräldraskapsstödande aktiviteter och insatser för inskrivning i förskola. En nära och förtroendefull samverkan mellan föräldrar och medarbetare är en framgångsfaktor för verksamhetens uppdrag. Uppsökande verksamhet för att nå fler besökare sker både genom medarbetare på introduktionsförskolorna och genom andra resurser inom stadsdelsförvaltningarna, exempelvis samhällslotsar och stadsdelsmammor.

Utvärderingen visar att verksamheterna är integrerade med öppen förskola. Givet detta, samt att det saknas såväl nationella som stadsgemensamma styrdokument för introduktionsförskola, föreslår förvaltningen att Stockholms stads kommande Program för öppen förskola inkluderar introduktionsförskola.

Bakgrund

Förskolenämnden har utifrån Stockholms stads budget 2024 uppdraget att i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en utvärdering av stadens introduktionsförskolor.

Introduktionsförskola är en öppen och frivillig verksamhet som funnits i Stockholms stad sedan omkring 2015–2016.

Verksamheterna har utvecklats över tid och vårterminen 2024 fanns elva introduktionsförskolor. Introduktionsförskolornas målgrupp är föräldrar som är hemma med yngre barn vilka ännu inte är inskrivna i förskola.

Ärendet

Utvärdering av introduktionsförskolorna ska synliggöra verksamheternas innehåll, hur samverkan med förskola och andra aktörer sker samt eventuella resultat av de insatser som görs. Studiebesök i samtliga stadsdelsförvaltningar som bedriver introduktionsförskola samt en efterföljande enkät har använts som metoder i arbetet. Det kan finnas ytterligare öppna verksamheter som har inslag av sådant som kan falla inom ramen för introduktionsförskola, exempelvis SFI för föräldralediga. Denna utvärdering har dock fokuserat på de elva verksamheter som varit aktiva som introduktionsförskola under perioden för utvärderingen.

Utvärderingen visar i huvudsak följande delar:

Organisation

Introduktionsförskolorna har olika organisatorisk tillhörighet inom stadens stadsdelsförvaltningar. Det är vanligast med tillhörighet i avdelning *förskola*, men *avdelning för social omsorg, förebyggande och främjande* samt *stadsutveckling* förekommer också.

Utvärderingen visar att verksamheterna har stora likheter oavsett organisatorisk tillhörighet.

Introduktionsförskolorna är integrerade och samlokaliserade med öppen förskola. Utredningsarbetet har fokuserat på den verksamhet som definieras som introduktionsförskola. Många besökare som deltar i aktiviteter inom delen för introduktionsförskola deltar även i den öppna förskolans aktiviteter. Introduktionsförskolornas verksamheter har många likheter över staden trots avsaknad av såväl nationella som stadsgemensamma styrdokument. De tidigare *Allmänna råd för öppen förskola* nämns återkommande och används delvis fortfarande.

Uppsökande verksamhet och samverkan med andra aktörer

Utvärderingen visar att information om verksamheten ofta sprids lokalt från person till person. Uppsökande verksamhet, med syfte att nå ut till fler personer i målgruppen, sker både genom medarbetare på introduktionsförskolor och med hjälp av andra resurser i stadsdelarna, såsom samhällslotsar och stadsdelsmammor. Nya besökare kommer även till verksamheten via kontakt med exempelvis barnavårdscentral, barnmorskemottagning eller föräldrarådgivare. Introduktionsförskolornas medarbetare identifierar ibland besökares behov av annat stöd än det verksamheten kan erbjuda och hänvisar då vidare till exempelvis föräldrarådgivare eller medborgarkontor.

Innehåll och aktiviteter

Stockholms stads introduktionsförskolor har fokus på språkutveckling för föräldrar och barn, föräldraskapsstödande aktiviteter och insatser för inskrivning i förskola. En nära och förtroendefull samverkan mellan föräldrar och medarbetare är avgörande för uppdraget.

Samverkan med förskola

De flesta introduktionsförskolorna har en systematisk samverkan med närliggande förskolor och erbjuder studiebesök och/eller informationsmöten med förskolans representanter. Utvärderingen har inte kunnat visa om eller vilka av dessa insatser som leder till inskrivning i förskola.

Besökare

Barn som besöker introduktionsförskolorna är primärt 0–1 år gamla. Utvärderingen visar att besökarnas förtroende för verksamhetens representanter är viktigt för att delta i aktiviteter. En förtroendefull relation mellan besökare och medarbetare är en framgångsfaktor för vidare deltagande i aktiviteter på öppen förskola och därefter inskrivning av barn i förskola. Introduktionsförskolornas uppdrag är brett och medarbetare behöver kompetens att bemöta olikheter och frågeställningar om exempelvis förskola och socialtjänst.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande utveckling. Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 2 december och funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 4 december 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Sammanfattningsvis vill förvaltning betona att Stockholms stads introduktionsförskolor har fokus på språkutveckling för föräldrar och barn, föräldraskapsstödande aktiviteter och insatser för inskrivning i förskola. Vidare vill förvaltningen även betona vikten av en nära och förtroendefull samverkan mellan föräldrar och medarbetare, som återkommande lyfts i utvärderingen.

Förskoleförvaltningens analys av utvärderingen pekar mot att introduktionsförskolornas aktiviteter bidrar till måluppfyllelse inom mål 16 i Agenda 2030; Fredliga och inkluderande samhällen. Genom insatser för inskrivning i förskola bidrar introduktionsförskolorna även till måluppfyllelse gällande mål 4; God utbildning för alla.

Utvärderingen visar behov av en ökad uppföljning avseende vilka insatser för inskrivning i förskola som ger resultat. Förvaltningen ser även ett behov av vidare analys av vilka faktorer som påverkar huruvida föräldrar skriver in sitt barn i förskola eller inte, med syfte att öka andelen inskrivna barn i områden där inskrivningsgraden är lägre.

Givet att introduktionsförskolor är integrerade med öppna förskolor, samt att det saknas såväl nationella som stadsgemensamma styrdokument för introduktionsförskola, föreslår förvaltningen att Stockholms stads kommande Program för öppen förskola inkluderar introduktionsförskola. De insatser och aktiviteter som benämns introduktionsförskola är fortsatt lika angelägna och fortsätter att planeras och genomföras utifrån specifika behov och förutsättningar i respektive stadsdelsnämndsområde inom ramen för öppen förskola.

Barnrättsanalys och jämställdhetsanalys

Förvaltningens bedömning är att utvärderingen är könsneutral och därmed inte innebär någon påverkan på barn utifrån könstillhörighet. Bedömningen är även att utvärderingen inte medför några negativa konsekvenser för jämställdhet.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som redovisning av budgetuppdraget Utvärdering av introduktionsförskola.

Gunilla Davidsson
Förvaltningsdirektör
Förskoleförvaltningen

Katarina Odén-Ryhede
Avdelningschef
Förskoleförvaltningen

Bilagor

1. Rapport Utvärdering introduktionsförskolorna

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Gunilla Davidsson, Förvaltningsdirektör
Katarina Odén-Ryhede, Avdelningschef

Datum

2024-11-26
2024-11-26